

Požičaj

MATERIÁL PRE RODINU

ROZHOVORY

Čo stálo Barborku požičanie peňazí od Klimka?

- Vedia deti, že požičať si niečo stojí? Vymenujte spolu s nimi aspoň 3 veci, ktoré Barborka musela obetovať/prežiť, aby mohla vrátiť pôžičku.
- Vysvetlite deťom, že požičané peniaze sa musia vždy vrátiť. Povedzte im o tom, ako to funguje v banke, že za pôžičku pýta aj niečo navyše, teda úroky. Možno vaše deti ešte nechápu, ako sa spláca dlh (vraciam požičané aj úroky, môžem vrátiť jednorazovo alebo postupne splácať).
- Rozprávajte sa o tom, čo iné môže byť cenou za pôžičku, napríklad, ak si niečo požičajú od kamaráta (neplatíme úroky, ale musíme to vrátiť, niekedy na oplátku dáme alebo požičiame zas niečo iné..).

Čo všetko (si) môžeš požičať?

- Skúste s deťmi vymyslieť aspoň 5 vecí, ktoré môžu niekomu požičať alebo si môžu požičať. Napríklad hračku, knižku, pomôcky v škole, oblečenie od súrodencov, peniaze od rodičov a podobne.
- Zamyslite sa nad tým, kde je zdravá miera požičiavania. Mali by deti vždy požičať hračku, ak si ju niekto pýta? Je v poriadku povedať, že nepožičiaš? Nájdite si vlastné hranice, keď je pre vás požičiavanie prijateľné.
- Spýtajte sa detí, čo by urobili, ak by poškodili vec, ktorú majú požičanú.

Tip pre rodičov

- Požičajte si len toľko, koľko dokážete vrátiť.
- Dobré si premyslite, na čo si požičiate a či potrebujete úver.
- Mesačné splátky úverov by nemali presiahnuť 1/3 vašich pravidelných príjmov.
- Celková výška vašich úverov by nemala byť vyššia ako 70 % hodnoty vášho majetku. Podobné pravidlo majú aj banky pri poskytovaní úverov na bývanie.
- Ako si vybrať správny úver a čo všetko sledovať, sa dozviete v [našom článku](#).

Už si niekedy urobil/a dobrý skutok ako Barborka?

- Barborka sa rozhodla darovať posledné kúzlo babičke. Rozprávajte sa o tom, či by sa deti dokázali podeliť o silu čarovného klobúka alebo by neodolali využiť ju samy.
- Nakreslite s deťmi obrázok, čo by ste urobili s čarovným klobúkom.
- Diskutujte o tom, čo ste v minulosti darovali vy a čo darovali deti vám (nemusia to byť len materiálne veci). Skúste prísť aspoň na 3 veci, ktoré môžete nezištne darovať (pomoc, lásku pekné slovo, povzbudenie, materiálne veci...).

Na zamyslenie

„Pri splácaní dlhov neexistujú skratky.“

Dave Ramsey

AKTIVITY

Tvorivé dielne

Požičané kamienky

Aký požičaj, taký vráť... alebo ešte krajšie! Požičajte si z prírody kamienok, namalujte naň obrázok napríklad akrylovými farbami, ktoré sú šetrné k prírode, a vráťte ho na to isté alebo iné miesto. Môžete tak urobiť radosť niekomu, kto ho nájde.

TVORIVÁ VÝZVA: Odfotťe ozdobené kamienky, ktoré ste vrátili do prírody, a pošlite nám fotku do 29. 9. 2021 emailom na adresu: 5penazi@5penazi.sk alebo ju vložte do komentára pod výzvu na Facebooku. Piatich z vás odmeníme drobnou výhrou. Zaslaním fotky sa zaradíte aj do žrebovania o hlavnú cenu mesiaca – víkendový pobyt v Kremnici.*

Tajomné predmety

Dlhy a tresty

Peniaze či tovar si ľudia požičiavali aj v minulosti, vzájomne alebo prostredníctvom bratských pokladníc. Pri vracaní dlhu sa očakávala malá pridaná hodnota, ktorú dnes poznáme ako úrok. Ak však dotyční nemali prostriedky na čestné požičanie a splatenie dlhov, neraz sa uchýľovali ku krádežiam či dokonca k zbojníctvu, ktoré história pozná z dejín kriminality.

Krádeže patrili v minulosti k najpočetnejším zločinom v celoeurópskom meradle. V prípade preukázania viny nasledovalo tvrdé vypočúvanie a krutý trest. Menšie krádeže sa trestali verejným palicovaním a bitím prútmi. K miernejším trestom patrilo pokutovanie, vyhnanstvo alebo odsúdenie na nútené práce, bežným trestom bolo odseknutie ruky. Mestá využívali v rámci trestnej právomoci praniere či klieťky hanby, kde sa trestali previnilci pred očami verejnosti na zastrašenie a osobnú pohanu. Za zvlášť závažný čin sa považovali krádeže v kostoloch, odcudzenie hnutelného majetku, poľnohospodárskych produktov či krádeže peňazí a ich falšovanie.

Zbojníctvo, teda organizované okrádanie vrchnosti, bolo ešte závažnejšie a trestalo sa ešte prísnejšie. Už pri vypočúvaní sa využívali tvrdé metódy, napr. naťahovanie na škripec, nasadenie „huslí“ - drevenej klady na krk a ruky a následne zatĺkanie šindľových klinec pod nechty, pálenie sviecami a podobne. Po odsúdení boli zbojníci pred očami verejnosti popravení hroznými spôsobmi. Previnníci sa v tom čase trestali, nevychovávali sa. Napriek tomu sa vždy našli jednotlivci, ktorí porušovali právny poriadok. Napríklad ľudia z nižších sociálnych vrstiev boli často nútení dopúšťať sa zločinov z existenčných dôvodov.

 VÝZVA PRE MALÝCH PÁTRAČOV: *Dlhý sa museli splácať aj v minulosti. Ak sa niekto rozhodol porušiť dohodu, čakal ho trest. Sledujte nás na Facebooku a po zverejnení výzvy uhádnite, kde sa používali a na čo slúžili nástroje zobrazené na obrázku. Piati z zapojených odmeníme a víťazi získajú drobné ceny od NBS. Zapojením sa do výzvy ste tiež v hre o hlavnú cenu mesiaca - víkendový pobyt v Kremnici.**

Do prírody Vráťme to prírode

Od prírody si požičiavame stále. Podťte jej to spolu s nami vrátiť! Vyberte sa do prírody, či už vo svojom okolí alebo na výlet a vyzbierajte po ceste odpadky, ktoré tam ľudia zanechali. Aj príroda potrebuje, aby sme jej vrátili, čo pre nás robí.

 FOTOVÝZVA: *Zapojte sa do permoníckej #zerowaste fotovýzvy. Pridajte na Instagram fotografiu zo zbierania odpadkov vo svojom okolí alebo na výlete. Označte fotku hashtagmi #5penazi #pribehyzkremnice. Piati z vás získajú drobné ceny od NBS a každý účastník je zaradený aj do zlosovania o hlavnú cenu mesiaca - rodinný víkendový pobyt v Kremnici.**

* Každý mesiac sú účastníci všetkých 3 výziev zapojení do žrebovania o rodinný víkendový pobyt v Kremnici so súkromným vstupom do Múzea mincí a medailí a ďalšie drobné ceny. Presné podmienky zapojenia sa do súťaže sú definované v súťažných podmienkach zverejnených na našej stránke a pri každej výzve na sociálnych sieťach 5peňazi.

* Zasláním fotografie v rámci tvorivej výzvy súhlasíte s jej zverejnením na sociálnych sieťach 5peňazi alebo webovej stránke 5penazi.sk.